

KÚRIA

Bfv.I.324/2012/8.szám

A Kúria Budapesten, 2012. év június hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A lopás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben az S. Kft. pótmagánvádló által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zala Megyei Bíróság 3.B.1/2010/7. számú ítéletét és Győri Ítéltábla Bf.5/2011/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A lopás büntette és más bűncselekmény miatt a S. Kft. (képviselője L. I. ügyvezető) pótmagánvádló által előterjesztett vádindítvány alapján folyamatban volt büntetőügyben a terheltet a Zala Megyei Bíróság a 2010. október 18-án meghozott 3.B.1/2010/7. számú ítéletével az ellene folytatólagosan elkövetett lopás büntette [Btk. 316. § (1) bekezdése és (7) bekezdés b) pontja] és okirattal visszaélés vétsége [Btk. 277. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

A magánfél polgári jogi igényének érvényesítését a törvény egyéb útjára utasította; megállapította, hogy az eljárás során felmerült bünygyi költséget a pótmagánvádló viseli.

Az ítélet ellen jogi képviselője útján a pótmagánvádló jelentett be fellebbezést, a terhelt bűnösségének a vád szerinti bűncselekményekben megállapítása, és büntetés kiszabása érdekében.

A Győri Ítéltábla a 2011. szeptember 1-jén meghozott Bf.5/2011/6. számú végzésével az első fokú ítéletet helybenhagyta.

Az első fokú ítélet IV. pontjában rögzített és a másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállás lényege a következő.

A S. Kft. az 1990. július 30-án kelt társasági szerződéssel jött létre, cégnyilvántartási bejegyzésére 1990. szeptember 21-én került sor. A kft. üzletrészeinek tulajdonosa az alakulástól kezdve 50 %-ban a terhelt, 50 %-ban pedig az NP (később JNP) Limited nevű L-i L. I. J. pótmagánvádló által képviselt társaság volt.

A gépjármű alkatrész-kereskedelem fő tevékenységgel foglalkozó gazdasági társaság az ország területén több telephelyet létesített, így a Zalaegerszeg külterületi ingatlanon is. Az ingatlanok tulajdonjogát a terhelt fia, - a pótmagánvádló ügyvezetője - és annak gyermekei szerezték meg, míg az ingatlanokon lévő felépítmények a S. Kft. tulajdonát képezték. Az ingatlanokat bérleti szerződéssel bocsátották a tulajdonosok a S. Kft. rendelkezésére. A zalaegerszegi ingatlanon a terhelt és felesége haszonélvezeti joggal rendelkezett. Ezt a telket a 2002. január 1-jén megkötött bérleti szerződéssel adta L. I. J. bérbeadó a S. Kft. birtokába, abból a célból, hogy a telket a felépítménnyel együtt a bérlő rendeltetésszerűen használja, hasznosítsa. A S. Kft. részéről a terhelt, mint a cég akkori ügyvezetője írta alá a bérleti szerződést.

2005. évben a terhelt és fia között megromlott a kapcsolat, aminek következményeként L. I. J. önhatalommal birtokba vette a S. Kft. bérleti jogviszony alapján használt zalaegerszegi, pécsi és alsónémedi telepét. A zalaegerszegi ingatlant 2005. december 8-án foglalta el, arra hivatkozással, hogy a bérlő nem fizette a bérleti díjat. Az elmaradt bérleti díj követelésbe beszámítási céllal zálogba vette a S. Kft. tulajdonát képező, a telephelyeken tárolt több tízmillió forint értékű árukészletet.

A telepfoglalást követő napon, 2005. december 9-én L. I. J. bérbe adta a zalaegerszegi ingatlant az A. G. Kft-nek, amelynek maga is tagja volt.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város jegyzőjének megbízásából a 2005. december 20-án kelt 14030-7/2005. számú határozatával a közigazgatási osztályvezető helyt adott a S. Kft. L. I. J. és az A. G. Kft. elleni birtokvédelmi kérelmének, megállapította L. I. J. birtoksértését. E határozat ellen nevezett jogi képviselője útján keresetet nyújtott be annak megváltoztatása érdekében. A keresetnek a Zalaegerszegi Városi Bíróság 2007. július 3-án kelt 12.Gt.20.319/2006/14. számú határozatával helyt adott; a terhelt képviseleti jogosultságának hiánya miatt a S. Kft. birtokvédelmi kérelmét elutasította. A másodfokú bíróság az ítéletet Gp.40.154/2006/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte, az első

fokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárásban a Zalaegerszegi Városi Bíróság 8.Gp.20.128/2007/9. számú végzésével a birtokvédelmi határozattal szemben előterjesztett keresetet elutasította. Ítéletét a Zala Megyei Bíróság Gf.40.003/2008/7. számú ítéletével helybenhagyta.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 2115-6/2008. számú, 2008. április 9. napján kelt határozatával a S. Kft. és a terhelt, valamint felesége birtokvédelmi kérelmének az A. G. Kft. és az S. G. Kft. ellen helyt adott. Újra megállapította, hogy L. I. J. 2005. december 8-án birtoksértést követett el, a telep jogellenes birtokba vételével megszüntette a S. Kft. birtoklását, a telephely működtetését, használatát, majd a birtoksértő állapotot fenntartva, az ingatlant az S. G. Kft. és az A. G. Kft. részére adta bérbe. Kötelezte L. I. J-et, hogy a törvényes határidőn belül a telep jogellenes birtokbavételekori állapotát állítsa vissza, a telepen lévő gépeket, berendezéseket, anyagokat, árukészletet adja vissza a S. Kft. képviselője részére, biztosítsa az ingatlanba való szabad bejutást.

2008. április 14-én a polgármesteri hivatal 2115-8/2008. számú végzésével a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság közreműködésével, karhatalom jelenlétének biztosításával elrendelte a birtokvédelmi ügyben hozott határozat végrehajtását.

Ezen a napon a terhelt a S. Kft. képviselőjében birtokba lépett, amiről jegyzőkönyv készült. L. I. J. ekkor nem volt jelen. Jogi képviselői, valamint a telepvezető jelenlétében kezdődött meg a telepen lévő árukészlet és egyéb tárgyi eszközök, okiratok leltárfelvétele, és az 2008. április 23-án fejeződött be. A lezárt kasszákat kulcs nélkül a terhelt átvette, egyben felhívta az átadó figyelmét arra, hogy azt tartalmának felleltározása után bármikor átveheti, ugyanez volt érvényes a cég irataira is.

Az udvari leltár során 7 számozott oldalnyi, az épületben végzett leltár során 62 számozott oldalnyi vagyontárgyat rögzítettek az érintettek. A leltárfelvételről készült jegyzőkönyv kiállítása előtt a terhelt jogi képviselője közölte L. I. J-el és jogi képviselőjével, hogy a Fővárosi Bíróságon 35.G.40.430/2008. szám alatt 1.035.000.000.- forint kár megtérítése iránt pert indítottak L. I. J-el szemben és a perbeli követelésbe beszámítják a telephelyen lévő tárgyak értékét.

A 2008. április 23-ával felleltározott több tízmillió forint értékű árukészletet és a videofelvétel készítése mellett felnyitott pánccsaszekrényben lévő iratokat, készpénzt a terhelt elszállíttatta a S. L. Kft. alsónémedi és solti telepeire, azok kiadását a L. I. J-el való elszámolástól tette függővé.

A jogerős határozatok ellen a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással, a terhelt mindkét bűncselekmény vádja alól anyagi jogszabályt sértő felmentése miatt, hatályon kívül helyezés és új első fokú eljárás elrendelése érdekében a S. G. Kft. pótmagánvádló élt a törvényes határidőn belül, jogi képviselője útján felülvizsgálati indítvánnyal.

Az indítványban a jogi képviselő - utalva az első fokú ítélet elleni fellebbezésben kifejtettekre is - lényegében arra hivatkozott, hogy a megyei bíróság a tényállást a vádindítványban foglaltakkal egyezően állapította meg, és azt a másodfokú bíróság is irányadónak tekintette. E tényállás alapján pedig a terhelt mind a Btk. 316. §-a szerinti lopás bűncselekményének, mind pedig a Btk. 277. § (1) bekezdése szerinti okirattal visszaélés vétségének tényállási elemeit maradéktalanul kimerítette. Azzal ugyanis, hogy a sértett tulajdonában álló árukészletet és okiratokat birtokba vette, az a fölötti rendelkezésből a sértettet teljes egészében kizárta, a kérdéses árukat jogtalanul eltulajdonította, illetőleg a közokiratokkal visszaélést is megvalósította. Utalt a bírói gyakorlatban közzétett azon jogesetekre is, amelyek szerint a Ptk. 296. §-a szerinti beszámítás a törvényben meghatározott feltételei hiányában, a büntető eljárásban sem vehető figyelembe.

Végül azt fejtette ki, miszerint téves annak megállapítása is, hogy a cselekmény elkövetésekor a terhelt a S. G. Kft. képviselőjeként járt el, valamint az is, hogy a kérdéses dolgok elvételével jogos, vagy jogosnak vélt vagyoni igényének szerzett érvényt, illetve kívánt érvényt szerezni, mert ezt megalapozó adatokat az irányadó tényállás sem tartalmaz.

Az indítványra tett észrevételében a védő elsősorban az indítványnak arra nem jogosulttól származóként történő elutasítását, másodsorban a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta. Az indítvány nem jogosulttól származó voltát illetően, - csatolva a hatályos cégkivonatot is - arra hivatkozott, hogy 2012. február 9-i jogerős cégbírósági döntés alapján 2011. december 5-től kezdődő hatállyal az S. G. Kft. felszámolás alatt áll, így a képviseletével kapcsolatos jogosultságok kizárólagosan a felszámolót illetik meg. 2012. február 28-án felülvizsgálati indítványt ifj. L. I. J. korábbi ügyvezető joghatályosan már nem nyújthatott be, mivel ennek előterjesztésére társaság nevében meghatalmazást kizárólag a felszámoló adhat.

A beadványról történt tájékoztatást követően a felszámoló, jelen eljárásra meghatalmazott újabb jogi képviselője útján, a felülvizsgálati indítványt az abban foglalt indokokkal együtt joghatályosan fenntartotta [BDT 2004/1024. szám, BH 2011/71. szám].

A nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és új első fokú eljárás elrendelését kérte, míg a védő azok a hatályban tartását indítványozta.

A Kúria az ügyben a felülvizsgálatot indokoltnak találta, miután a Be. 416. §-a (1) bekezdésének az indítványozó által hivatkozott a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen egyéb okok mellett, felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt felmentésére, vagy az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A megtámadott határozatokat a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és az indítványban megjelölt okból vizsgálta felül. Emellett - a Be. 423. § (5) bekezdése szerint, hivatalból - vizsgálta azt is, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt (tételezen a Be. 373. § (1) bekezdés I/b. és I/c. pontja, valamint II-IV. pontja) hatályon kívül helyezést kötelezővé tevő eljárási szabálysértés az ügyben megvalósult-e.

Abszolút eljárási szabálysértésre az indítványozó nem hivatkozott, és ilyen a hivatalból történt vizsgálat során sem volt észlelhető.

Érdemben a Kúria a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.

Ennek során az indítványnak a terhelt ügyvezetői mivoltával kapcsolatosan a tényállás megállapításait vitató érveivel nem foglalkozott. A Be. 423. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely indítvánnyal sem támadható. Ebből következően csak az ekként irányadó tényállás alapján vizsgálható az, hogy az adott esetben a terhelt felmentésére anyagi jogszabály megsértésével került-e sor.

Az első fokon eljáró bíróság pedig - jóllehet ítéletszerkesztési hiba folytán nem a IV. pont alatti tényállási részben, hanem a bizonyítékok mérlegelése körében - egyértelműen tényállásként rögzítette azt is, hogy az S. Kft. 1999. évben elrendelt felszámolási eljárásának befejezése után csak elhúzódó bírósági eljárások végén sikerült 2009. év áprilisában pontot tenni a cég képviseletét illető kérdésre. A hatályos cégnyilvántartási adatok szerint 2004. december 20-a és 2006. december 14-e között bejegyzett vezető tisztségviselője az S. G. Kft-nek nem volt, L. I. terhelt képviseleti jogosultságát ezután csak 2009. április 10-én törölték (első fokú ítélet 10. oldalának 2. és 3. bekezdése).

A töretlen felülvizsgálati gyakorlatnak megfelelően e megállapítást

is a tényállás részének tekintve, okszerűen helyezkedtek az eljáró bíróságok arra a jogi álláspontra, hogy a terhelt vagyoni cselekményével kapcsolatosan a jogtalan eltulajdonítás célzata nem állapítható meg, és az okiratok megszerzésével kapcsolatos jogtalanság sem állapítható meg.

Az valóban nem nyert tisztázást, hogy a Ptk. 296. §-a szerinti beszámítás feltételei fennálltak-e. Azonban nem ennek van alapvető jelentősége, hanem annak, hogy az S. Kft., és S. G. Kft. között évek óta folyamatban lévő vagyoni viták keretében került sor 2008. április 14-én a kérdéses zalaegerszegi telep a S. Kft. képviseletében L. I. terhelt részéről történt ismételt birtokba vételére. A terhelt ezen cselekményt jogerős hatósági határozat alapján valósította meg, és az azt megalapozó bírósági eljárásban a terhelt képviseleti jogosultságát állapították meg.

A terepen lévő árukészlet, egyéb tárgyi eszközök, okiratok leltári felvételre kerültek, és a terhelt kifejezetten felhívta az S. G. Kft-t képviselő L. I. J. ügyvezetőt arra, hogy azok kiadása az S. G. Kft-vel szemben perben érvényesített kártérítési követelés elszámolásától függ.

A vád tárgyává tett okirattal visszaélés tekintetében pedig az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásban semmilyen megállapítást nem tett arra nézve, miszerint a terhelt közokiratokat megszerzett volna.

Mindenben okszerű az eljáró bíróságok azon megállapítása is, hogy az irányadó tényállás mellett - jóllehet a cselekmény elbírálásának időpontjában már kétséget kizáróan meg lehetett állapítani azt, hogy a terhelt nem volt jogosult sem beszámításra, sem pedig a S. Kft. képviseletére - az elkövetéskori jogi helyzetre, a megelőzően egymilliárd harmincötmillió forint megtérítése iránt indított kártérítés iránti perre is figyelemmel a terhelt alappal vélte jogosnak a pótmagánvádlóval szemben bejelentett igényét.

A kifejtettekből következően a Kúria az első- és másodfokú bíróság határozatát az anyagi jogszabályoknak megfelelőnek találta. Ezért a támadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A határozat meghozatalára a Be. 420. §-a (1) bekezdésének megfelelően nyilvános ülésen került sor.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter
s. k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
MGy